

Sygn. akt III KK 335/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)

SSN Tomasz Grzegorzczak

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

Protokolant Anna Korzeniecka-Plewka

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Małgorzata Wilkosz - Śliwy
w sprawie **P. L.**

skazanego z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 15 stycznia 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w K.

z dnia 24 lipca 2014 r.,

**I. uchyla zaskarżony wyrok w zakresie rozstrzygnięcia o
nawiązce (pkt.3) i sprawę w tej części przekazuje Sądowi
Rejonowemu w K. do ponownego rozpoznania;**

**II. wydatkami związanymi z rozpoznaniem kasacji obciąża
Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K., wyrokiem z dnia 24 lipca 2014 r., uznał P.L. za winnego tego, że w dniu 1 maja 2014 r. w K., znieważył funkcjonariuszy KPP w K. st. asp. A. L. i sierż. sztab. R. S. w ten sposób, że pod ich adresem używał słów wulgarnych i powszechnie uznawanych za obelżywe podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych, a nadto zarzucanego czynu dopuścił się działając w sposób umyślny, publicznie i bez powodu okazując rażące lekceważenie porządku prawnego tj. czynu z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 2 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 3 lat, a na mocy art. 73 § 2 k.k. oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora. Na podstawie art. 57a § 2 k.k. orzekł od oskarżonego nawiązkę w kwocie 200 zł na rzecz Stowarzyszenia Pomocy Ofiarom Przestępstw oraz zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 60 zł tytułem opłaty oraz kwotę 380 zł tytułem pozostałych kosztów sądowych.

Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 1 sierpnia 2014 r. wobec nie zaskarżenia go przez strony postępowania.

Od powyższego wyroku kasację na niekorzyść skazanego P. L., w zakresie orzeczonego w pkt. 3 wyroku Sądu Rejonowego w K. środka karnego w postaci nawiązki, złożył Prokurator Generalny i zarzucając rażące i mające wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 57a § 2 k.k. polegające na orzeczeniu na podstawie tego przepisu za występki o charakterze chuligańskim nawiązki na rzecz Stowarzyszenia Pomocy Ofiarom Przestępstw w sytuacji, gdy ustalono osoby pokrzywdzone, a nadto w przypadku nieustalenia osób pokrzywdzonych Sąd mógł orzec nawiązkę jedynie na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K.

Sąd Najwyższy zważył co następuje;

Kasacja jest oczywiście zasadna.

Nie ulega wątpliwości, że wyrok Sądu Rejonowego, w zaskarżonej kasacją części, nie może się ostać, ponieważ zapadł z rażącym naruszeniem art. 57a § 2 k.k. co miało istotny wpływ na jego treść.

Art. 57a w § 1 k.k. stanowi: „*skazując za występki o charakterze chuligańskim, sąd wymierza karę przewidzianą za przypisaną sprawcy przestępstwo w wysokości nie niższej od dolnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę*”. Zgodnie zaś z § 2 ww. przepisu „*w wypadku określonym w § 1 sąd orzeka nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, chyba że orzeka obowiązek naprawienia szkody, obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę lub nawiązkę na podstawie art. 46. Jeżeli pokrzywdzony nie został ustalony, sąd może orzec nawiązkę na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej*”.

Tym samym, w myśl postanowień zawartych w art. 57a § 2 k.k., w przypadku skazywania za występki o charakterze chuligańskim, orzeczenie nawiązki ma charakter obligatoryjny, z tym zastrzeżeniem, że nie orzeka się jej, jeżeli sąd orzekł obowiązek naprawienia szkody, zadośćuczynienia za doznaną krzywdę lub nawiązkę na podstawie art. 46 kk. Nawiązka na podstawie art. 57a § 2 k.k., co do zasady, orzekana jest na rzecz pokrzywdzonego. Jedynie w przypadku, gdy pokrzywdzony nie został ustalony, traci ona ów obligatoryjny charakter i jej orzeczenie przez Sąd staje się fakultatywne. Nawiązka wówczas może zostać orzeczona na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Trafnie więc skarżący podnosi, iż Sąd Rejonowy w K. orzekając w stosunku do oskarżonego P. L. za przypisaną mu występki o charakterze chuligańskim, wyczerpujący dyspozycję art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k., w pkt. 3 wyroku, nawiązkę w kwocie 200 zł na rzecz Stowarzyszenia Pomocy Ofiarom Przemocy, naruszył art. 57a § 2 k.k. Skoro bowiem ustalił personalia funkcjonariuszy Policji pokrzywdzonych czynem skazanego P. L., miał obowiązek orzec nawiązki na podstawie art. 57a § 2 zd. 1 k.k. na rzecz pokrzywdzonych. Dopiero w wypadku nieustalenia osób pokrzywdzonych, Sąd mógł skorzystać z dyspozycji art. 57a § 2 zd. 2 k.k. i orzec nawiązkę na rzecz Funduszu - wskazanego ściśle w dyspozycji

tego przepisu – tj. Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, nie zaś jak uczynił, na rzecz innej instytucji.

W świetle powyższego zaskarżony wyrok ostać się nie może, jako że doszło w tej sprawie do rażącej obrazę prawa materialnego, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczonego wobec oskarżonego na podstawie art. 57a § 2 k.k. środka karnego w postaci nawiązki i przekazał sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. Ponownie rozpoznając sprawę sąd właściwy będzie procedował z poszanowaniem przepisów Kodeksu karnego i uniknie stwierdzonych powyżej uchybień.

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak w wyroku.